

КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ

Klinichna khirurgiia. 2019 April;86(4):72-73.
DOI: 10.26779/2522-1396.2019.04.72

Хірургічне лікування інсулярної карциноми щитоподібної залози

М. В. Остафійчук, Ю. М. Тарашченко, А. Є. Коваленко

Інститут ендокринології та обміну речовин імені В. П. Комісаренка НАМН України, м. Київ

Surgical treatment of insular carcinoma of thyroid gland

M. V. Ostafiychuk, Yu. M. Tarashchenko, A. E. Kovalenko

Komissarenko Institute of Endocrinology and Metabolism, Kyiv

Інсулярна карцинома (ІК) є рідкісною формою раку щитоподібної залози (ЩЗ), що розвивається з фолікулярного епітелію [1] та згідно зі своїм субтипом є низькодиференційованою пухлиною. ІК властиві виражена агресивність та знижена здатність накопичення йоду. Вперше дану пухлину було детально описано в 1984 р. [2,3]. Клінічно ІК займає проміжну позицію між диференційованим (папілярним та фолікулярним) і недиференційованим (анapластичним) раком [3]. Однак прогноз щодо ІК значно гірший, ніж щодо фолікулярного і папілярного раку ЩЗ. Віддалені метастази пухлини в легені, кістки, мозок, а також печінку, нирки, шкіру, яєчники виявляють у 65–85% хворих, а 10–річна виживаність коливається від 13 до 41%.

У відділенні хірургії ендокринних залоз Інституту проведено лікування 16 пацієнтів з ІК ЩЗ з 5–річною виживаністю 62,5%. Наводимо клінічне спостереження.

Пацієнт Н., 60 р., госпіталізований у березні 2018 р. у відділення хірургії ендокринних залоз зі скаргами на наявність пухлиноподібного утворення на шиї, дискомфорт у горлі під час ковтання. Зі слів хворого, утворення спостерігає протягом 1 року, за цей час воно незначно збільшилось у розмірах, відмічав запаморочення, коли закидає голову назад, та задишку під час помірною фізичною навантаженням.

Проведено огляд: пацієнт гіперстенічної тілобудови, пухлин у ділянці шиї візуально не виявлено. Пальпація ЩЗ: у ділянці правої частки пальпується верхній полюс округлого утворення щільної консистенції, яке наполовину розташоване загрудинно, під час ковтання утворення рухливе; регіонарні лімфатичні вузли не пальпуються.

Ультразвукове дослідження (УЗД) ЩЗ 05.03.2018 р.: у правій частці визначається утворення діаметром 65 мм, неправильної форми, з чіткими контурами, тканина утворення помірно гіпоехогенна, ехоструктура неоднорідна за рахунок численних лінійних гідрофільних (васкулярних) структур, нижній полюс правої частки (вузла) опускається за грудину на 2 см, регіонарні лімфатичні вузли не збільшені.

Проведена тонкоіголова аспіраційна пункційна біопсія. Цитологічний висновок: вузол правої частки розміром 65 мм – пухлина мікрофолікулярної будови (BRSTC: IV Follicular Neoplasm or Suspicious for a Follicular Neoplasm).

З метою уточнення характеру і розповсюдження пухлини, наявності віддаленого метастазування та ознак інвазії

20.03.2018 р. проведено мультиспіральну комп'ютерну томографію (МСКТ) з внутрішньовенним контрастуванням ший, органів грудної, черевної порожнини, заочеревинного простору, малого таза. За даними МСКТ у структурі правої частки ЩЗ визначається утворення неправильної форми, яке поширюється у проекцію верхнього середостіння (до рівня верхньої та середньої третин рукоятки груднини), інтимно прилягає до трахеї, стравоходу, які відтіснені вліво, плечоголового стовбура, правої підключичної, правої загальної сонної артерій (без ознак інвазії) і до черевних відділів тіл хребців (C_{vii}–T_{ii}), має неправильну форму з горбистими контурами, неоднорідну структуру (з ділянками деструкції щільністю +5 – +25 одиниць Хаунсфілда, розмірами 56 × 41 × 65 мм (рис. 1); в обох легенях інфільтрованих змін не виявлено; полісегментарно білатерально визначаються множинні дрібні вузлові ущільнення розмірами до 5 мм; печінка не збільшена, контур чіткий, рівний.

Враховуючи близьке розташування пухлини до магистральних судин, як додатковий етап МСКТ проведена комп'ютерна 3D–реконструкція зображень для об'ємного

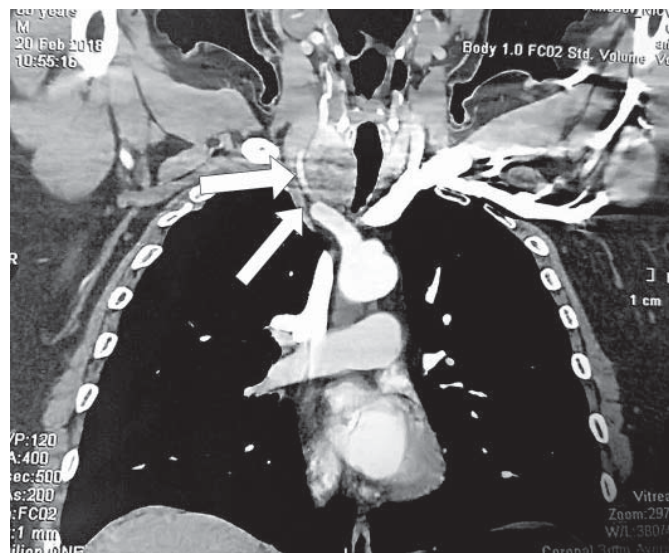
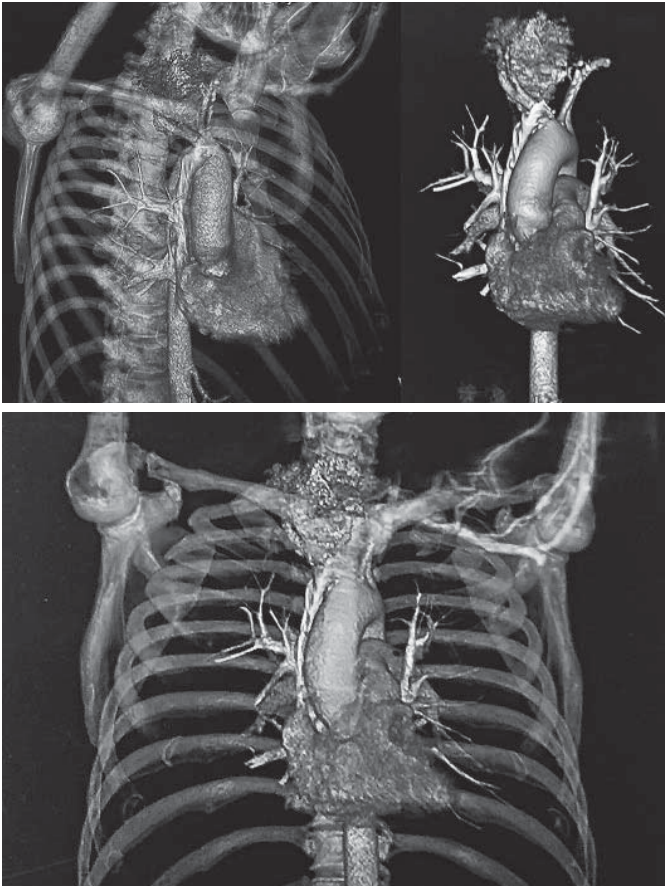

Рис. 1.
МСКТ з внутрішньовенним контрастуванням ший.

Рис. 2.
 3D-реконструкція МСКТ ший.

представлення співвідношення пухлини та важливих анатомічних структур ший та середостіння (рис. 2).

Результати фібробронхоскопії: протягом перших шести напівкілець трахея деформована внаслідок компресії справа наполовину; слизова оболонка не змінена, ознак трансмуральної інвазії не виявлено.

Проведено гормональне дослідження: тиреотропний гормон – 3,75 мкМО/мл (референтні значення 0,27–4,20), тироксин (Т4) – 14,5 пмоль/л (12–22), тиреоглобулін – 5290 нг/мл (3,5 – 77), антитіла до тиреопероксидази – менше 5 МО/мл (0,00 – 34).

За результатами проведеного обстеження встановлено клінічний діагноз: правосторонній вузловий зоб з частково внутрішньогрудним розташуванням; Suspitios–г (?), еу-тиреоїдна форма.

03.04.2018 р. під внутрішньовенним наркозом з інтубацією трахеї та міорелаксантами проведено оперативне лікування в об'ємі тиреоїдектомії з дисекцією серединного колектора ший (пара- та претрахеальні лімфатичні вузли). Інтраопераційно виявлено, що пухлина щільно спаяна з навколишніми тканинами за рахунок або інвазії, або перитуморозного інфільтрату. Виконана мобілізація пухлини з широкою резекцією претиреоїдних м'язів. Особливі технічні труднощі виникли під час відділення пухлини від трахеї та стравоходу. Відмічена інвазія пухлини в поворотний гортанний нерв справа, цілісність якого не була збережена.

Перебіг післяопераційного періоду без ускладнень, відмічена зміна тембру голосу пацієнта та недостатньо про-

дуктивний кашель. Післяопераційна рана загоїлась первинним натягом.

Патогістологічне дослідження видаленої пухлини: гістологічна будова пухлини найбільше відповідає медулярній карциномі ЩЗ. Для уточнення гістотипу та проведення диференціальної діагностики проведено імуногістохімічне дослідження: низькодиференційована (інсулярна) карцинома ЩЗ. За результатами імуногістохімічного дослідження у клітинах пухлини спостерігали дифузну, яскраву експресію тиреоглобуліну, виходячи з чого було прийнято рішення про призначення радіоїодної терапії.

Через 31 день після операції хворому проведено радіоїодне лікування (I^{131}) в дозі 5100 кБк.

Планове обстеження проведено через 4 міс після оперативного лікування (08.08.2018 р.) МСКТ: стан після комбінованого лікування з приводу низькодиференційованої карциноми ЩЗ; ознаки вогнищевої патології легенів розцінені як вторинне ураження.

Контрольне УЗД ЩЗ 19.09.2018 р.: залоза не візуалізується; додаткові утворення в області залози не визначаються; візуалізуються два лімфатичні вузли в області правої яремної вени розмірами від 4×3 до 7×4 мм; тканина лімфатичних вузлів гіпоехогенна, ехоструктура однорідна. Ехографічна картина оперованої ЩЗ (тиреоїдектомія), лімфаденопатія.

Повторне проведення радіоїодної терапії призначено на 26.10.2018 р.

Висновки

Наведене клінічне спостереження цікаве в діагностичному плані: поєднання невизначеної цитологічної діагностики (BRSTC: IV Follicular Neoplasm or Suspicious for a Follicular Neoplasm) та клінічно розповсюдженого процесу ЩЗ (ІК). Адекватне рентгенологічне, ендоскопічне дослідження пухлини дало змогу провести радикальне хірургічне лікування – виконати оперативне втручання з приводу первинного вогнища ураження в передньому та задньому середостіннях до рівня ТII без стернотомії.

Підтвердження

Фінансування. Це дослідження є фрагментом НДР «Розробка індивідуальних алгоритмів хірургічного лікування пухлин щитоподібної залози, надниркових залоз, первинного та вторинного гіперпаратиреозу». Фінансування за рахунок державного бюджету

Інформація про внесок кожного учасника. Внесок кожного автора в цю роботу однаковий. Всі автори прочитали і схвалили остаточний варіант рукопису.

Конфлікт інтересів. Автори, які взяли участь в цьому дослідженні, декларують відсутність конфлікту інтересів щодо цього рукопису.

Згода на публікацію. Всі автори дали згоду на публікацію цього рукопису.

References

1. Yu MG, Rivera J, Jimeno C. Poorly Differentiated Thyroid Carcinoma: 10-Year Experience in a Southeast Asian Population. *EndocrinolMetab (Seoul)*. 2017 Jun 23;32(2):288–95. doi: 10.3803/EnM.2017.32.2.288.
2. Abdulwahid M, Salih, Kakamad FH, Han Aube. Hyperfunctioning insular thyroid carcinoma: A rare case report. *Int J Surg Case Rep*. 2016 Oct 1;28:142–4. doi: 10.1016/j.ijscr.2016.09.052.
3. WinTT, OthmanNH, Mohamadetl. Poorly differentiated thyroid carcinoma: A hospital-based clinicopathological study and review of literature. *IndianJPatholMicrobiol*. 2017 Apr–Jun;60(2):167–71. doi: 10.4103/IJPM.IJPM_457_16.

Надійшла 20.12.18